សេចក្តីសម្រេចទៅលើការចោទប្រកាន់របស់មេធាវី ការពារក្តីចំពោះភាពមិនប្រក្រតីនៅក្នុងដំណើរការស៊ើបអង្កេត

ដោយ អាន ហាញខុល

ថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧

ប្រែសម្រួលដោយ ឡុង ដានី

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីករណី០០២ នៅអង្គជុំនំជម្រះវិសាមញ្ញនៅក្នុងតុលាការកម្ពុជាបានលើកឡើងដដែលៗអំពីភាពមិនប្រក្រតី និងភាពមិនស៊ីសង្វាក់នៃវិធីសាស្រ្តថតសំឡេងបទសម្ភាសន៍របស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចំពោះមុខអង្គសវនាការ ។ កាលពីថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៧ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញផ្សាយជាសាធារណៈនូវសេចក្តីសម្រេច ចំពោះសំណើចំនួនបួនរបស់ក្រុមមេធាវី អៀង សារី ដែលចូលរួមពីក្រុមមេធាវីការពារក្តីផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងករណី០០២ ដូចខាងក្រោម ៖

សំណើសុំឲ្យអ្នកបកប្រែភាសា ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងអំឡុងពេលដែលការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតធ្វើបទសម្ភាសន៍ជាមួយ ភី ភួន មកផ្តល់សក្ខីកម្មពីព្រោះ «ខ្សែអាត់សំឡេងរបស់សាក្សី ភី ភួន ជាលើកទីពីរនោះមានលេចចេញនូវដំណាក់កាលដែលបទសម្ភាសន៍ត្រូវបានរៀបចំជាមុន ចំពោះសំណួរនិងចម្លើយដោយយោងទៅលើការសម្ភាសន៍ដោយមិនមានថតសំឡេងកាលពីលើកមុន ដោយគ្រាន់តែអានដាក់ក្នុងប្រដាប់ថតសំឡេងដើម្បីបង្កើតឡើងនូវរូបភាពថា ការថតសំឡេងនោះវាឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការសម្ភាសន៍ជាក់ស្តែង ។

សំណើសុំឲ្យមានការបញ្ជាក់ពីសំណាក់ការិយាល័យ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតថា តើមានខ្សែអាត់សំឡេងនៅថ្ងៃទី១ នៃបទសម្ភាសន៍ជាមួយសាក្សីឈ្មោះ អឿន តន និង នង សុផង ដោយក្រុមអ្នកស៊ើបអង្កេតដែរទេបើសិនជាមិនមានតើដោយសារមូលហេតុអ្វី? ក្រុមមេធាវីការពារក្តីចង់ដឹងទៀតថា តើនរណាខ្លះមានវត្តមាននៅក្នុងអំឡុងពេលធ្វើបទសម្ភាសន៍នោះ ហើយតើបទសម្ភាសន៍នោះមានរយៈពេលប៉ុន្មាននិងមានឯកសារអ្វីខ្លះដែលក្រុមអ្នកស៊ើបអង្កេតបានបង្ហាញសាក្សីទាំងនោះ ។

សំណើសុំ «បើកសវនាការជាសាធារណៈដើម្បីស៊ើប អង្កេតទៅលើការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលអនុវត្តការសម្ភាសដោយមិនមានថតសំឡេងជាមួយសាក្សី ។ បញ្ហានេះវាអាចប៉ះពាល់ដល់សេចក្តីថ្លែងការណ៍និងការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីនៅក្នុងអង្គសវនាការ» ដោយហេតុថាក្រុមមេធាវី

Documentation Center of Cambodia
Searching for the Truth: Memory & Justice ស្វែងរកការពិត ដើម្បីការចងចាំនិងយុត្តិធម៌
66 Preah Sihanouk Blvd. • P.O.Box 1110 • Phnom Penh • Cambodia
t (855-23) 211-875 • f (855-23) 210-358 • dccam@online.com.kh • www.dccam.org

ការពារក្តីបានរកឃើញចំណុចបន្ថែមមិនប្រក្រតីចំនួន១២ ចំពោះការមិនមានថតសំឡេងសម្ភាសន៍សាក្សីនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ។ សហព្រះរាជអជ្ញាក៏បាននិយាយបញ្ហានេះជំនួសឲ្យសក្ខីកម្មសាក្សី ។

ក្រុមមេធាវី អៀង សារី បានសំអាងអំពីភាពមិនត្រឹមត្រូវរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចំពោះការអនុវត្ត "ការជួបប្រជុំមិនផ្លូវការជាមួយសាក្សីដើម្បីស្តាប់សាក្សីត្រូវនិយាយអ្វីខ្លះមុននឹងថតសំឡេងសម្ភាសន៍ជាផ្លូវការ" ។ បញ្ហានេះវាបានទប់ស្កាត់កូនក្តីរបស់ពួកគេអំពីភាពតទល់គ្នាប្រកបដោយ"មូលដ្ឋាននៃភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់សិទ្ធិក្នុងការពិនិត្យ មើលភស្តុតាងប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទនិងការរៀបចំដើម្បីការពារខ្លួន ។

ជាការឆ្លើយតប សហព្រះរាជអជ្ញាបានបដិសេធថា ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនមានកាតព្វកិច្ចថតសំឡេងរាល់បទសម្ភាសន៍ ឬក៏រាល់បទសម្ភាសន៍ទេ ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានសង្កត់ធ្ងន់ថា ក្រុមមេធាវីការពារក្តីមានឱកាសគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីលើកឡើងនូវការខ្វះចន្លោះនិតិវិធីនៅក្នុងអំឡុងពេលស៊ើបអង្កេតរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ។ វិធានផ្ទៃក្នុងនៅតុលាការខ្មែរក្រហម មិនអនុញ្ញាតឲ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តីលើកឡើងអំពីបញ្ហានេះនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះដែរ ។ ជាងនេះទៅទៀត ក្រុមមេធាវីការពារក្តីមានឱកាសដើម្បីសួរដេញដោលចំពោះសាក្សីចំនួនបីនាក់នៅក្នុងអង្គសវនាការ"ទាំងខ្លឹមសារសក្ខីកម្មរបស់សាក្សី និងនិតិវិធីដែលការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសម្ភាសន៍សាក្សី" ។ មិនមានសញ្ញាណាមួយលើកឡើងអំពីភាពមិនត្រឹមត្រូវដែលប្រព្រឹត្តដោយការិយាល័យសហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬក៏ភាពមិនស៊ីចង្វាក់គ្នាទៅ លើការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីទាំងនោះទេ ។ ម្យ៉ាងទៀតក្រុមមេធាវីការពារក្តីអាចលើកបញ្ហាប្រឈមចំពោះការសម្រេចអំពីតម្លៃនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលត្រូវទទួលយកធ្វើជាភស្តុតាងជំនួសដល់ការផ្តល់សក្ខីកម្មផ្ទាល់មាត់ ។

នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បញ្ជាក់ជាថ្មីថា មិនមានខ្សែអាត់សំឡេង ឬក៏វីដេអូ មានចែងនៅក្នុងបញ្ញត្តិច្បាប់នៃការសម្ភាសសាក្សីឡើយ ហើយក៏មិនមានចែងថា ការថតសំឡេងបទសម្ភាសន៍នោះមានលក្ខណៈស្តង់ដារដោយតុលាការអន្តរជាតិដែរ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយតុលាការអន្តរជាតិមិនមានលក្ខណៈដូចគ្នាទាំងស្រុងទៅនឹងតុលាការខ្មែរក្រហមទេ ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាញហេតុផលសំអាងថា តុលាការអន្តរជាតិមានភាគីដឹកនាំដំណើរការស៊ើបអង្កេតមួយនឹងមានឱកាសសម្រាប់ផ្ទៀងផ្ទាត់ដ៏រឹងមាំនៅក្នុងអង្គសវនាការ ។ ផ្ទុយទៅវិញ នៅ អ.វ.ត.ក សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានកាតព្វកិច្ចស៊ើបអង្កេតឲ្យបានម៉ត់ចត់ស្ទើរតែទាំងស្រុង ។ ចំណែកឱកាសប្តឹងចោទប្រកាន់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះគឺមានកម្រិត ។ ដូច្នេះ ភាពត្រឹមត្រូវនៃដំណើរការនិតិវិធី គឺពឹងផ្អែកយ៉ាង

ខ្លាំងទៅលើភាពឯករាជ្យ និងភាពមិនលម្អៀងរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ។ ជាងនេះទៅទៀត អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកត់សម្គាល់ថា «ការធានានីតិវិធីត្រូវបានអនុវត្តតាំងពីដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតមិនមានការបង្វែរ ឬពង្វាងឲ្យចេញពីភាពឯករាជ្យ និងភាពមិនលម្អៀងរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឡើយ» ។ បញ្ហានេះវាកើតឡើងព្រមគ្នា ពីព្រោះសេចក្តីថ្លែងការណ៍ សាក្សីត្រូវរៀបចំស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដោយ«ធានាអំពីភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងភាពគួរឲ្យជឿទុកចិត្តបាន» ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវ«ទទួលបានសិទ្ធិអំពីការសន្មត់ទុកជាមុននៃភាពគួរឲ្យជឿទុកចិត្តបាន» ។ «ការប្រឆាំងជំទាស់ទាល់តែមានហេតុផលសមរម្យដែលត្រូវផ្តល់ដោយភាគីដែលគាំទ្រដោយភស្តុតាងច្បាស់លាស់ថា សេចក្តីថ្លែងការណ៍នោះ ត្រូវចោទជាសំណួរថាមានភាពមិនគួរឲ្យទុកចិត្ត និងមិនមានភាពត្រឹមត្រូវ» ។

ទោះជាការថតជាខ្សែអាត់សំឡេង ឬក៏ថតជាវីឌីអូនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍សាក្សីមិនមែនជាបទបញ្ញត្តិដែលបានចែងនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់តុលាការខ្មែរក្រហមតម្រូវឲ្យបំពេញក៏ដោយ «ក៏ការសរសេរកត់ត្រាគួរតែត្រូវធ្វើនូវរាល់ការសម្ភាសន៍» ពីព្រោះការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនបានធ្វើប្រតិចារិតចេញពីបទសម្ភាសន៍សាក្សីឡើយ ប៉ុន្តែជំនួសមកវិញការិយាល័យ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសរសេរជាសង្ខេបនូវបទសម្ភាសន៍ និងអានសេចក្តីសង្ខេបនោះឲ្យសាក្សីពិនិត្យបញ្ជាក់ឡើងវិញ ។ ទោះជាបទសម្ភាសន៍នោះថតជាខ្សែអាត់សំឡេង ឬក៏ថតជាវីឌីអូ គឺវាមិនអាចប្រាប់រាល់ការទាក់ទងព័ត៌មានអំពីការសម្ភាសន៍មួយ ឬក៏ការសម្ភាសន៍មួយចំនួនដែលបានបញ្ចូលទៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សាក្សីឡើយ ។ ការជជែកឲ្យហេតុផលនេះ គឺរាល់នីតិវិធីរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត វាជាប់ជាមួយនឹងភាពមិនល្អដែលនាំមកទៅរកការប្រព្រឹត្តខុស ទោះជាអចេតនាក៏ដោយ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ជាក់ និងរំឭកឡើងវិញថា រាល់បញ្ហាប្រឈម ចំពោះនីតិវិធីស៊ើបអង្កេតត្រូវតែយកមកនិយាយនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត ។ នៅក្នុងការសម្រេចចិត្តថ្មីៗរបស់អង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ឲ្យឃើញម្តងទៀតថា សំណុំរឿងដែលមានរាល់ភស្តុតាង គឺជាអ្វីដែលត្រូវតែមាននៅក្នុងដៃរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី និងភាគីផ្សេងៗទៀត និងមាន«ឱកាសមួយចំនួនដើម្បីត្រួតពិនិត្យមើលព័ត៌មានដែលបានប្រមែប្រមូលមកនៅអំឡុងពេលស៊ើបអង្កេត» ដូចជាការស្នើសុំស៊ើបអង្កេតបញ្ហាប្រឈម និងការស្វែងរកនូវការទុកជាមោឃៈ «ផ្នែកខ្លះនៃដំណើរការស៊ើបអង្កេត» និងការអំពាវនាវរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតប្រាប់ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ។ ដោយសារតែរាល់«ទម្ងន់នៃការធានានីតិវិធីនោះ» វិធានផ្ទៃក្នុង៧៦(៧) ហាមគ្រប់ភាគីមិន

ឲ្យលើកឡើងបញ្ហាប្រឈមដែលទាក់ទងនឹងការខុះចន្លោះ ឬខុសនីតិវិធីនៅអំឡុងពេលស៊ើបអង្កេតនៅចំពោះមុខអង្គសវនាការ ។

ដូច្នេះអង្គសវនាការសាលាដំបូងគឺមិនបាន«គិតថា» នឹងពិនិត្យមើលនូវភាពត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធីនៃការស៊ើបអង្កេត ឬក៏ពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះនោះឡើយ ។

តាមការពិតនៅអំឡុងពេលស៊ើបអង្កេតនោះ ក្រុមមេធាវី នួន ជា បានប្រឆាំងជំទាស់ទៅនឹងអង្គបុរេជំនុំជម្រះថា «វិធីដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្ភាសន៍សាក្សីធ្វើឲ្យមានការសៅហ្មង ដោយកំហុស និងភ្ញាំងភ្ញាត់ចំពោះបញ្ហាមួយចំនួនដែលនាំឲ្យមានការបរាជ័យក្នុងសេចក្ដីថ្លែងរបស់សាក្សីអំពីប្រភពនៃចំណេះដឹង» និងការផ្ដល់ព័ត៌មានអំពី«លក្ខខណ្ឌផ្សេងៗដែលត្រូវអនុវត្តក្នុងការធ្វើបទសម្ភាសន៍» រួមមាន តើឯកសារណាខ្លះត្រូវបានផ្លាស់ប្ដូរ ។ ក្នុងនោះក៏បានសង្កត់ធ្ងន់ផងដែរនូវការលំបាក ដែលបានជួបប្រទះនៅក្នុងការធ្វើឲ្យមានភាពសុក្រឹតផ្សេងៗនៃសេចក្ដីសង្ខេបរបស់សាក្សី ដោយសារតែខុះការធ្វើប្រតិចារិតពីខ្សែអាត់សំឡេង ។ នៅក្នុងចំណោមវិធីដែលត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះ គឺគួរតែមានការសម្ភាសន៍សាក្សីខ្លះឡើងវិញ ។ ដោយសារតែការពិនិត្យមើលរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្ដីនៅក្នុងអង្គសវនាការ គឺសម្ភាសន៍ខ្លះវាមិនមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការសម្រេចអំពីភាពគួរឲ្យជឿជាក់បានចំពោះសាក្សីដែលផ្ដល់សក្ខីកម្ម និងកែតម្រូវនូវកំហុសនៅក្នុងសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ «នៅដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត» ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក្ដីអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានយល់ស្របជាមួយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតថា ការស្នើឲ្យធ្វើសម្ភាសន៍សាក្សីឡើងវិញគួរតែត្រូវបដិសេធ ។ «នៅដំណាក់កាលអង្គសវនាការសាលាដំបូងនេះ គឺជាវេទិកាបន្ថែម និងឆ្លាស់សម្រាប់ក្រុមមេធាវីការពារក្ដីជំទាស់អំពីភាពគួរឲ្យជឿជាក់បាននៃភ័ស្ដុតាង ។

សេចក្ដីសម្រេចថ្មីៗរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង កត់សម្គាល់ចំពោះការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត គឺ«ដើម្បីលើកយកមកពិចារណាឡើងវិញទៅលើបញ្ហាប្រឈមជាក់ស្ដែង ចំពោះបទសម្ភាសន៍សាក្សី» អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង គ្រាន់តែលើកឡើងថា នេះជាផលវិបាកមួយដែលអង្គជំនុំជម្រះនឹងអនុញ្ញាត ដូចខាងក្រោម ៖

ភាពប្រឈមជាក់ស្ដែង និងហេតុផលនៃការប្រឈម គឺការផ្ដល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីនៅក្នុងអង្គសវនាការ ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពមិនស៊ីចង្វាក់គ្នារវាងការកត់ត្រាចេញពីខ្សែអាត់ និងខ្សែអាត់សំឡេងសម្ភាសន៍ នៅក្នុងរយៈពេលធ្វើការស៊ើបអង្កេតត្រូវបានចោទប្រកាន់ ដែលត្រូវបានផ្ដល់ថាគ្រប់ភាគីមិនមានឱកាសដើម្បីរកឲ្យឃើញភាពមិនប្រក្រតី មុនពេលអង្គសវនាការចាប់ផ្ដើមធ្វើការផ្សារ

និងអ្វីដែលជាភាពមិនស៊ីសង្វាក់គ្នា ទាក់ទងទៅនឹងភាពមានតម្លៃក្នុងការវិនិច្ឆ័យដ៏ត្រឹមត្រូវចំពោះភស្តុតាង ឬក៏ភាពចាំបាច់ដើម្បីធានាភាពស្មើគ្នានៃដំណើរការនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះ ។

ទោះបីជាការសម្រេចជាផ្លូវការបានផ្ដល់ឱកាសតិចតួច ដល់ក្រុមមេធាវីការពារក្ដីសម្រាប់លើកបញ្ហាប្រឈមនេះ ។ ជាពិសេសជាងនេះទៅទៀត អង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធការចោទប្រកាន់នៅពេលដែលមិនមានថតជាសំឡេងដោយមានបាត់ផ្នែកខ្លះៗនៅក្នុងឯកសារសរសេរដែលក្រុមមេធាវី អៀង សារី កំពុងចោទសួរអំពីបញ្ហានេះ ។ លើសពីនេះទៅទៀត អង្គជំនុំជម្រះហាមមិនឲ្យចោទសួរអំពីភាពមិនប្រក្រតីនេះ ។ តាមពិតទៅ មានការកត់សម្គាល់ ឬរកឲ្យឃើញបញ្ហានេះតាំងពីមុនការបើកសវនាការទៅទៀត ។ ជាថ្មីម្ដងទៀត វាបានគ្រប់ដណ្ដប់រាល់បញ្ហាប្រឈមដែលត្រូវក្រុមមេធាវីលើកឡើងជាពិសេស អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានពិភាក្សាអំពីការលើកឡើងខាងលើដោយនិយាយថា គ្រប់ភាគីអាចលើកឡើងបញ្ហាប្រឈមនេះឡើងវិញដោយផ្អែកទៅលើការផ្ដល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីនៅអង្គជំនុំជម្រះ ប៉ុន្ដែពេលដែលក្រុមមេធាវី ការពារក្ដីស្នើសុំការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនោះត្រូវបានបដិសេធ ដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ។

ជំនួសដល់ការអនុញ្ញាតឲ្យមានការជំទាស់ ចំពោះការជឿទុកចិត្តចំពោះការចោទសួរសេចក្ដីថ្លែងការណ៍របស់សាក្សី អង្គជំនុំជម្រះនឹងពិចារណារាល់ភាពមិនប្រក្រតីនៅក្នុងបទសម្ភាសន៍ ពេលដែលតាំងចិត្តនៅក្នុងដំណាក់ការសម្រេចអំពីតម្លៃ និងទម្ងន់នៃភស្តុតាង ។ កាលពីលើកមុនអង្គជំនុំជម្រះ បានរកឃើញថា ទោះជាសាក្សីម្នាក់ផ្ដល់សក្ខីកម្មនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ ប៉ុន្ដែសិទ្ធិទទួលបានចំពោះសេចក្ដីថ្លែងការណ៍សាក្សីរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតប្រហែលជាត្រូវ «មានតម្លៃតិចតួច ប្រសិនបើការសម្រេចថា តម្លៃ និងទម្ងន់នៃសេចក្ដីថ្លែងការណ៍សាក្សីដែលបានដាក់ជំនួសការផ្ដល់សក្ខីកម្មផ្ទាល់មាត់នោះមានតម្លៃទាបខ្លាំង» ។ ការសម្រេចរបស់អង្គសវនាការថ្មីៗលើកយកគោលសំខាន់ៗអំពី ឱកាសរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្ដីសួរសំណួរទៅលើសាក្សីបីនាក់ ចំពោះការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្ភាសន៍នៅអំឡុងពេលដែលសាក្សីទាំងនោះផ្ដល់សក្ខីកម្មនៅអង្គសវនាការ និងកត់ត្រាថា មិនត្រឹមត្រូវ ឬទទួលយកបានត្រូវបានលើកឡើង ។

យោងតាមខ្សែអាត់សំឡេងរបស់លោក ភី ភួន ដែល«ស៊ីសង្វាក់គ្នារវាងអ្នកស៊ើបអង្កេត និងសាក្សីអានការសរសេរចម្លងចេញពីបទសម្ភាសន៍» ។ អង្គសវនាការបានយល់ស្របជាមួយនឹងក្រុមមេធាវីរបស់ អៀង សារី ថា វា«ជាការស្មុគស្មាញ និងបរាជ័យក្នុងគោលបំណងដើម្បីបង្កើតខ្សែអាត់សំឡេងមួយនៃការសម្ភាសន៍សាក្សី» ។ យ៉ាងណាក៏ដោយ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចថា ភាពមិនត្រឹមត្រូវគួរតែត្រូវលើកឡើងនូវដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតនៃដំណើរការនីតិវិធី ។ ជាងនេះទៅ

ទៀត មិនត្រូវ«ធ្វើឲ្យខូចខាតដល់សមភាពនៃដំណើរការនីតិវិធី» ដូចដែលគ្រប់ភាគី និងសាក្សីបានពិភាក្សានៅក្នុងអង្គសវនាការ ។ ជាផលវិបាកអង្គសវនាការសាលាដំបូង បានបដិសេធនូវសំណើសុំឲ្យអ្នកបកប្រែភាសាដែលមានវត្តមាននៅអំឡុងពេលធ្វើបទសម្ភាសន៍មកធ្វើការសច្ចាថា ហេតុអ្វីបានជា«មានភាពសាំញ៉ាំ» តើត្រូវបានធ្វើតាមនីតិវិធីទេ ឬក៏ត្រូវស្ដីបន្ទោស ។ ក្រុមមេធាវី អៀង សារី សុំឲ្យ «ស៊ើបអង្កេត» លើកបញ្ហានេះ ដោយនិយាយចំៗទៅលើសាក្សី«សំខាន់ៗ»មួយចំនួន ។

ទោះបីជាក្រុមមេធាវីការពារក្ដីបានសួរសំណួរដល់សាក្សីបីនាក់ អំពីការដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្ភាសន៍សាក្សីនៅចំពោះមុខអង្គសវនាការសាលាដំបូង ប៉ុន្តែក្រុមមេធាវីការពារក្ដីមិនអាចសួរសំណួរសាក្សីអំពីថេរវេលានៃការសម្ភាសន៍បានទេ ដោយរយៈពេលផ្ដល់សក្ខីកម្មនោះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបាន សម្រេចកាត់ម៉ោងក្រុមមេធាវីការពារក្ដីក្នុងការចោទសួរដោយផ្ទាល់មាត់ឡើងវិញទៅលើសាក្សី ។ ក្រុមមេធាវីកាពារក្ដីខំប្រឹងស្វែងរកព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹងនីតិវិធីរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដោយចាត់ទុកថាការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មានចេតនាមិនត្រឹមត្រូវក្នុងការស្វែងរកជួបសាក្សីឡើងវិញ «ដោយប្រើនីតិវិធីមិនត្រឹមត្រូវ» ។ វាជាផលវិបាក ដែលក្រុមមេធាវីការពារក្ដីនិយាយថា ការបណ្ដឹងជំទាស់របស់ខ្លួន នោះមិនមានឱកាសគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីលើកបញ្ហាប្រឈមចំពោះ ការគ្មាននីតិវិធីសម្ភាសន៍ និងភាពគួរឲ្យទុកចិត្តនៃលទ្ធផលនៃការផ្ដល់សក្ខីកម្ម ។

-ចប់-